

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: Pretresni panel II

sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija

sudija Kristof Barte

sudija Genaël Metro

sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 15. septembar 2023.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

**Javna redigovana verzija odluke o redovnom preispitivanju mere pritvora
određene Jakupu Krasnićiju**

**Vršilac dužnosti zamenika specijalizovanog
tužioca**

Vard Ferdinandus

Zastupnik žrtava

Sajmon Loz

Branilac Hašima Tačija

Gregori Kiho

Branilac Kadrija Veseljija

Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija

Džefri Roberts

Branilac Jakupa Krasnićija

Venkatešvari Alagendra

PRETRESNI PANEL II Specijalizovanih veća Kosova (u daljem tekstu: panel), na osnovu članova 41(6), (10) i (12) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 56(2) i 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Tok postupka redovnog preispitivanja mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju (u daljem tekstu: g. Krasnići) opširno je opisan u ranijim odlukama.¹ U nastavku teksta opisuju se relevantne okolnosti koje su nastupile od desetog preispitivanja mere pritvora određene g. Krasnićiju, koje je izvršeno 17. jula 2023. (u daljem tekstu: deseta odluka o sudskom pritvoru)².

2. Dana 25. avgusta 2023, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je izjašnjenje o jedanaestom preispitivanju mere pritvora određene g. Krasnićiju (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva).³

3. Odbrana g. Krasnićija (u daljem tekstu: odbrana) nije dostavila odgovor na izjašnjenje tužilaštva.

¹ V. npr. F01110, sudija za prethodni postupak, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o redovnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/ (u daljem tekstu: šesta odluka o sudskom pritvoru), 18. novembar 2022, poverljivo, stavovi 1-15 (javna redigovana verzija podneta je istog dana, F01110/RED).

² F01679, Panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/, 17. jul 2023, poverljivo (javna redigovana verzija podneta je istog dana, F01679/RED).

³ F01741, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submission Pertaining to Periodic Detention Review of Jakup Krasniqi* /Izjašnjenje tužilaštva o redovnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/, 25. avgust 2023.

II. IZJAŠNJENJA

4. Tužilaštvo traži da se produži mera pritvora određena g. Krasnićiju.⁴ Tužilaštvo iznosi sledeće argumente: (i) budući da nije došlo do promene u okolnostima otkako je doneta deseta odluka o sudskom pritvoru, mera pritvora određena g. Krasnićiju ostaje nužna i opravdana; i (ii) budući da je suđenje i dalje u toku i da, sa svakim novim obelodanjivanjem, g. Krasnići stiče sve širi uvid u informacije o posebno osetljivim svedocima i tezi tužilaštva protiv sebe, mera pritvora koja mu je određena utoliko je više neophodna i opravdana.⁵

III. MERODAVNO PRAVO

5. Pravne odredbe merodavne za odlučivanje o ovom pitanju navode se u članu 41(6), (10) i (12) Zakona i u pravilima 56 i 57 Pravilnika, a detaljno su opisane u ranijim odlukama.⁶ Panel će iste kriterijume primeniti i u ovoj odluci.

IV. REDOVNO PREISPITIVANJE MERE PRITVORA

6. Preispitivanje mere pritvora vrši se svaka dva meseca tokom trajanja suđenja, na osnovu člana 41(10) Zakona, sa svrhom da se utvrdi da li i dalje postoje razlozi za nastavak pritvora.⁷ Promena u okolnostima, iako nije od odlučujućeg značaja, uzima se u obzir ako se to pitanje pokrene pred nadležnim panelom ili ako ga panel pokrene *proprio motu*.⁸

⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 31.

⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 14.

⁶ V. npr. šestu odluku o sudskom pritvoru, stavove 18-21.

⁷ IA022/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Periodic Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o redovnom preispitivanju mere pritvora/, 22. avgust 2022, poverljivo, stav 37 (javna redigovana verzija podneta je istog dana, IA022/F00005/RED).

⁸ IA010/F00008, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o preispitivanju pritvora/, 27. oktobar 2021, poverljivo, stav 19 (javna redigovana verzija podneta je istog dana, IA010/F00008/RED).

A. KRITERIJUMI IZ ČLANA 41 ZAKONA

i. Osnovana sumnja

7. Kada je u pitanju minimalni uslov za produženje pritvora, članom 41(6)(a) je predviđeno da mora postojati osnovana sumnja da je pritvoreno lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. To je uslov *sine qua non* za pravnu valjanost produženja mere pritvora određene pritvorenom licu.⁹

8. Tužilaštvo tvrdi da, s obzirom na to da nije došlo do promene u okolnostima otkako su donesene odluka kojom se potvrđuje optužnica i deseta odluka o sudskom pritvoru, i dalje postoji osnovana sumnja da je g. Krasnići izvršio krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća.¹⁰

9. Panel podseća da je sudija za prethodni postupak utvrdio, shodno članu 39(2) Zakona, da postoji osnovana sumnja da je g. Krasnići krivično odgovoran za više zločina protiv čovečnosti (progon, zatvaranje, drugi nečovečni postupci, mučenje, ubistvo i prisilni nestanci) i ratnih zločina (proizvoljno lišenje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo) na osnovu članova 13, 14(1)(c) i 16(1)(a) Zakona.¹¹ Osim toga, sudija za prethodni postupak je zaključio da takođe postoji dobro utemeljena sumnja kada su u pitanju nove optužbe koje tužilaštvo stavlja na teret

⁹ V. ECtHR, *Merabishvili v. Georgia* [GC], br. 72508/13, [Judgment](#), 28. novembar 2017, stav 222.

¹⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 7 (gde se upućuje na dodatne pravne izvore).

¹¹ F00026, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of the Indictment Against Hashim Thaçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi and Jakup Krasniqi* /Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veselija, Redžepa Seljimi i Jakupa Krasnićija/, 26. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 521(a)(i)-(ii). Poverljiva redigovana verzija podneta je 19. novembra 2020, F00026/CONF/RED. Javna redigovana verzija podneta je 30. novembra 2020, F00026/RED. Specijalizovani tužilac dostavio je potvrđenu optužnicu u sklopu podneska F00034, specijalizovani tužilac, *Submission of Confirmed Indictment and Related Requests* /Podnesak o podnošenju potvrđene optužnice i povezani zahtevi/, 30. oktobar 2020, poverljivo, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1 i poverljivim prilogima 2 i 3, poverljivo; F00045/A03, specijalizovani tužilac, *Further Redacted Indictment* /Dodatno redigovana optužnica/, 4. novembar 2020; F00134, specijalizovani tužilac, *Lesser Redacted Version of Redacted Indictment*, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020 /Verzija redigovane optužnice s manje redakcija, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020, 11. decembar 2020, poverljivo. Nova ispravljena potvrđena optužnica podneta je 3. septembra 2021, strogo poverljivo i *ex parte* (F00455/A01), zajedno sa poverljivom redigovanom verzijom (F00455/CONF/RED/A01) i sa javnom redigovanom verzijom (F00455/RED/A01). Dana 17. januara 2022, specijalizovano tužilaštvo je podnelo poverljivu i ispravljenu verziju potvrđene optužnice s manje redakcija, F00647/A01.

g. Krasnićiju.¹² Ti zaključci su izvedeni na osnovu standarda koji je viši od minimalnog uslova o postojanju osnovane sumnje iz člana 41(6)(a) Zakona.¹³

10. Budući da se nisu stekle nove bitne okolnosti koje bi se odrazile na navedene zaključke, panel smatra da i dalje postoji osnovana sumnja da je g. Krasnićii izvršio krivična dela iz stvarne nadležnosti Specijalizovanih veća u smislu člana 41(6)(a) i (10) Zakona.

ii. Nužnost mere pritvora

11. Što se tiče osnova za produženje mere pritvora, u članu 41(6)(b) Zakona iznose se tri moguća osnova (opasnosti) na temelju kojih se može zaključiti da je mera pritvora nužna: (i) opasnost od bekstva; (ii) opasnost od ometanja postupka; ili (iii) opasnost od vršenja novih krivičnih dela.¹⁴ Pritvor se produžava ako postoje jasni, odnosno artikulisani osnovi da se veruje da će nastupiti jedna ili više

¹² F00777, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of Amendments to the Indictment* /Odluka o potvrđivanju izmena u optužnici/, 22. april 2022, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 183. Poverljiva redigovana verzija (F00777/CONF/RED), javna redigovana verzija (F00777/RED) i poverljiva verzija sa manjim brojem redakcija (F00777/CONF/RED2) podnete su 22. aprila 2022, odnosno 6. maja 2022. i 16. maja 2022. Tražene izmene detaljno se opisuju u stavu 11. Tužilaštvo je potom 29. aprila 2022 podnelo potvrđenu izmenjenu optužnicu, strogo poverljivo i *ex parte* (F00789/A01), zajedno sa poverljivom redigovanom verzijom (F00789/A02) i javnom redigovanom verzijom (F00789/A05). Dana 30. septembra 2022, tužilaštvo je podnelo potvrđenu dodatno izmenjenu optužnicu (u daljem tekstu: potvrđena optužnica), strogo poverljivo i *ex parte* (F00999/A01), zajedno sa poverljivom redigovanom verzijom (F00999/A02) i javnom redigovanom verzijom (F00999/A03), u skladu sa nalogom sudije za prethodni postupak (F00895, sudija za prethodni postupak, *Decision on Motion Alleging Defects in the Form of the Amended Indictment* /Odluka po prigovoru na formalne nedostatke izmenjene optužnice/, 22. jul 2022, stav 49(e); F00993, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Prosecution Request to Amend the Indictment* /Odluka po zahtevu tužilaštva za izmenu optužnice/, 29. septembar 2022, poverljivo, stav 24(b); javna redigovana verzija podneta je istog dana, F00993/RED).

¹³ V. npr. IA008/F00004, panel Apelacionog suda, *Decision on Kadri Veseli's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o preispitivanju mere pritvora/, 1. oktobar 2021, poverljivo, stav 21 (javna redigovana verzija odluke donesena je istog dana, IA008/F00004/RED).

¹⁴ V. ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], br. 23755/07, [Judgment](#), 5. jul 2016, stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, br. 69491/16, [Judgment](#), 9. februar 2021, stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, br. 58444/15, [Judgment](#), 17. septembar 2020, stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, br. 26744/16, [Judgment](#), 4. jul 2019, stav 155.

opasnosti.¹⁵ „Artikulisani“ u ovom kontekstu znači da moraju biti detaljno opisani, uz upućivanje na relevantne podatke ili dokaze.¹⁶ Kada se utvrđuje da li postoji neki od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona za držanje lica u pritvoru, treba pokazati da je manje nego izvesno, ali više nego moguće da će neka od navedenih opasnosti i nastupiti.¹⁷

a) Opasnost od bekstva

12. Tužilaštvo tvrdi da to što g. Krasnići ima širi raspon saznanja o obimu predmeta, između ostalog o optužbama koje mu se stavljaju na teret i dokazima koji će biti izvođeni u vezi sa tim optužbama, uvećava opasnost da će se dati u bekstvo.¹⁸

13. Panel je razmotrio argumente tužilaštva imajući u vidu sadašnju fazu postupka i, pošto nema novih faktora koje bi trebalo razmotriti, ostaje pri svom ranijem zaključku prema kojem tužilaštvo nije dokazalo tvrdnju da postoji „dovoljno stvarna mogućnost“¹⁹ da će g. Krasnići pobeći u slučaju da bude pušten na slobodu.²⁰

14. Pored toga, kao što je to prethodno već utvrđeno, dokazi pokazuju da je g. Krasnići sarađivao sa nadležnim organima sve vreme dok je bio u pritvoru i prilikom dovođenja.²¹

¹⁵ IA004/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Taçi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Odluka o žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: prva odluka po Tačijevoj žalbi na pritvor), 30. april 2021, poverljivo, stav 19 (javna redigovana verzija odluke donesena je istog dana, IA004/F00005/RED).

¹⁶ U članu 19.1.31 Zakonika o krivičnom postupku Kosova iz 2022, Zakon br. 08/L-032, „artikulisani“ se definiše na sledeći način: „stranka koja daje informaciju ili podnosi dokaz mora detaljno specifikovati informaciju ili dokaz na koji se oslanja“.

¹⁷ Prva odluka po Tačijevoj žalbi na pritvor, stav 22.

¹⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

¹⁹ V. npr. prvu odluku po Tačijevoj žalbi na pritvor, stav 24.

²⁰ V. desetu odluku o sudskom pritvoru, stav 18.

²¹ F01212, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o redovnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju (u daljem tekstu: sedma odluka o sudskom

15. Premda se opasnost od bekstva nikad ne može u potpunosti isključiti, panel zaključuje da produženje mere pritvora određene g. Krasnićiju ne bi bilo opravdano u ovoj fazi postupka na osnovu opasnosti od bekstva iz člana 41(6)(b)(i) Zakona.

b) Opasnost od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima

16. Pozivajući se na ranije zaključke nadležnih panela, tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Krasnići ometati tok postupka.²² Po rečima tužilaštva, usled obelodanjivanja novih materijala sa posebno osetljivim informacijama Krasnićijevoj odbrani i g. Krasnićiju, raste opasnost da će osetljive informacije dopreti do javnosti pre nego svedoci na koje se te informacije odnose daju svoj iskaz.²³

17. Pored toga, tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opšta praksa zastrašivanja svedoka i vršenja pritiska na njih što, shodno zaključku Apelacionog suda, predstavlja relevantni kontekstualni faktor.²⁴ Prema argumentaciji tužilaštva, tu okolnost dodatno potkrepljuje hapšenje Dritona Godžaja izvršeno 31. jula 2023 po nalogu za hapšenje sudije Specijalizovanih veća, a u vezi sa krivičnim delima protiv pravosuđa koja obuhvataju zastrašivanje i ometanje službenog lica u vršenju službene dužnosti.²⁵

18. Panel skreće pažnju na kriterijum koji se primenjuje prilikom ocenjivanja opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona, prema kojem nije neophodno navesti neki

pritvoru), 17. januar 2023, poverljivo, stav 18 i fusnota 30 (javna redigovana verzija odluke donesena je istog dana, F01212/RED).

²² Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 10-16 (gde se citira deseta odluka o sudskom pritvoru, stav 28).

²³ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 14-16.

²⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 13 (i drugi u tom stavu citirani izvori).

²⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 13.

„konkretan primer“ slučaja kada je g. Krasnići lično zastrašivao ili maltretirao svedoka.²⁶

19. Panel je prethodno već utvrdio, a sada ponavlja, da postoji opasnost da će g. Krasnići ometati tok postupka pred Specijalizovanim većima, između ostalog iz sledećih razloga: (i) on zauzima uticajan položaj što, zajedno sa činjenicom da je spreman i kadar da dođe do informacija koje nisu dostupne javnosti, navodi na osnovani zaključak da je on u prilici da stekne uvid u poverljive informacije koje se tiču stvari sa kojima je trenutno povezan; (ii) javno je davao izjave u kojima kritikuje Specijalizovana veća; i (iii) njegova objava na Fejsbuku od 24. aprila 2020. uperena je, po svojoj sadržini, protiv „kolaboracionista“.²⁷ Pored toga, Apelacioni sud je potvrdio: (i) da postoje naznake da je g. Krasnići u najmanju ruku sklon zastrašivanju svedoka, [BRISANO];²⁸ i (ii) da, pri ocenjivanju pitanja da li postoji opasnost da će g. Krasnići ometati tok postupka u slučaju da bude pušten na slobodu, nije neosnovano uzeti u obzir, zajedno sa drugim faktorima, njegove izjave za javnost u kojima kritikuje Specijalizovana veća ili objavu koju je postavio na Fejsbuku 24. aprila 2020. godine.²⁹

²⁶ V. sedmu odluku o sudskom pritvoru, stav 23, gde se upućuje na IA003/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Odluka po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: prva odluka po Seljimijevoj žalbi na pritvor), 30. april 2021, poverljivo, stav 59 (javna redigovana verzija odluke donesena je istog dana, IA003/F00005/RED).

²⁷ V. npr. F00801, sudija za prethodni postupak, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o redovnom preispitivanju pritvora Jakupa Krasnićija/ (u daljem tekstu: četvrta odluka o sudskom pritvoru), 13. maj 2022, poverljivo i *ex parte*, stav 48 (poverljiva redigovana verzija odluke, F00801/CONF/RED, i javna redigovana verzija odluke, F00801/RED, donesene su 13. odnosno 24. maja 2022).

²⁸ IA002/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Jakup Krasniqi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Odluka po žalbi Jakupa Krasnićija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: prva odluka po Krasnićijevoj žalbi na pritvor), 30. april 2021, poverljivo, stav 62 (javna redigovana verzija odluke donesena je istog dana, IA002/F0005/RED); IA006/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Jakup Krasniqi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Jakupa Krasnićija na odluku o preispitivanju pritvora/ (u daljem tekstu: druga odluka po Krasnićijevoj žalbi na pritvor), 1. oktobar 2021, poverljivo, stav 30 (javna redigovana verzija odluke donesena je istog dana, IA006/F00005/RED).

²⁹ Prva odluka po Krasnićijevoj žalbi na pritvor, stav 50.

20. Kao što je prethodno rečeno, s obzirom na to da je suđenje u toku, imena i lični podaci jednog broja posebno osetljivih svedoka već se obelodanjuju i tek će se obelodanjivati Krasnićijevoj odbrani,³⁰ što znači da će postati poznata širem krugu lica, uključujući g. Krasnićija. Panel ostaje pri svom stavu da, usled toga, raste opasnost da će osetljive informacije o svedocima dopreti do javnosti pre nego što dotični svedoci daju iskaz. U tom kontekstu, puštanje na slobodu optuženog koji raspolaže osetljivim informacijama ne doprinosi efikasnoj zaštiti svedoka koji tek treba da daju iskaz.³¹

21. Shodno tome, panel zaključuje da je i dalje prisutna opasnost da će g. Krasnićii ometati tok postupka pred Specijalizovanim većima ukoliko bude pušten na slobodu.

c) Opasnost od izvršenja novih krivičnih dela

22. Pozivajući se na zaključke panela iz desete odluke o sudskom pritvoru, tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Krasnićii izvršiti nova krivična dela.³² Po rečima tužilaštva, zaključak panela prema kojem proces obelodanjivanja osetljivih informacija sa sobom nosi neprihvatljivu opasnost da će biti izvršena nova krivična dela ima još veću težinu s obzirom na to da se suđenje odvija dobrim tempom.³³ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da je potrebno uzeti u obzir sledeće faktore:

³⁰ V. desetu odluku o sudskom pritvoru, stav 26; F01530, pretresni panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o redovnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/ (u daljem tekstu: deseta odluka o sudskom pritvoru), 17. maj 2023, poverljivo (javna redigovana verzija odluke donesena je 22. maja 2023, F01530/RED), stav 22; F01382, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o redovnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/ (u daljem tekstu: osma odluka o sudskom pritvoru), 17. mart 2023, stav 25 (javna redigovana verzija odluke donesena je 20. marta 2023, F01382/RED).

³¹ V. desetu odluku o sudskom pritvoru, stav 26; devetu odluku o sudskom pritvoru, stav 22; osmu odluku o sudskom pritvoru, stav 25; sedmu odluku o sudskom pritvoru, stav 25.

³² Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 17-21 (gde se citira deseta odluka o sudskom pritvoru, stav 32).

³³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 20.

(i) opštu praksu zastrašivanja svedoka; i (ii) činjenicu da su optužbe koje se g. Krasnićiju stavljaju na teret po svojoj prirodi izuzetno teške.³⁴

23. Panel podseća na svoj zaključak iz desete odluke o sudskom pritvoru prema kojem i dalje postoji opasnost da će g. Krasnići izvršiti nova krivična dela.³⁵ Panel smatra da su faktori uzeti u obzir prilikom ocenjivanja opasnosti od ometanja sudskog postupka podjednako relevantni i kada se analizira pitanje da li postoji opasnost da će g. Krasnići izvršiti nova krivična dela.³⁶ Imajući te faktore u vidu, panel smatra da u periodu od donošenja poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora nisu nastupile nove okolnosti zbog kojih bi bilo opravdano izvesti drugačiji zaključak o tom pitanju.

24. Panel naglašava činjenicu da je suđenje u toku, da se Krasnićijevoj odbrani i dalje obelodanjuje identitet osetljivih svedoka i da je neophodno preduprediti svaku opasnost od vršenja novih krivičnih dela.

25. Panel smatra da, kada se svi faktori sagledaju zajedno, i dalje postoji opasnost da će g. Krasnići izvršiti nova krivična dela, u smislu člana 41(6)(b)(iii) Zakona.

iii. Zaključak

26. Panel zaključuje da mu trenutno i dalje nije predloženo dovoljno informacija za zaključak da bi g. Krasnići mogao da se dâ u bekstvo. Međutim, panel se na osnovu relevantnih kriterijuma uverio da postoji opasnost da će g. Krasnići ometati tok postupka pred Specijalizovanim većima i da će izvršiti nova krivična dela nad licima koja se doživljavaju kao protivnici Oslobodilačke vojske Kosova, između ostalih, i nad svedocima koji su dali ili bi mogli da daju iskaz u predmetu i/ili tek treba da pristupe Specijalizovanim većima. Panel će u daljem tekstu

³⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 18-19.

³⁵ Deseta odluka o sudskom pritvoru, stav 32.

³⁶ Deseta odluka o sudskom pritvoru, stav 32.

razmotriti da li te opasnosti mogu na adekvatan način da se umanje bilo kakvim uslovima za puštanje optuženog na slobodu.

B. DRUGE MERE UMETO MERE PRITVORA

27. Tužilaštvo tvrdi sledeće, pozivajući se na ranije zaključke panela: (i) da se opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona mogu efikasno kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća; (ii) da se u periodu od donošenja desete odluke o sudskom pritvoru nije dogodilo ništa zbeg čega bi bilo opravdano izneti drugačiju ocenu uslova, bilo uopšte uzev ili za neki određen vremenski period; i (iii) da su, štaviše, usled kontinuiranog odvijanja postupka i odgovarajućeg obelodanjivanja novih materijala, pomenute opasnosti izraženije nego ikad.³⁷

28. Kada donosi odluku o tome da li neko lice treba pustiti na slobodu ili ga treba zadržati u pritvoru, panel mora da uzme u obzir i druge mere za otklanjanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.³⁸ U članu 41(12) Zakona predviđen je niz mera koje se mogu razmotriti kako bi se obezbedilo prisustvo optuženog na suđenju, sprečilo ponavljanje krivičnog dela i omogućilo uspešno vođenje postupka. S tim u vezi, panel podseća da meru pritvora treba produžiti jedino ukoliko ne postoje druge, objektivno raspoložive a blaže mere putem kojih bi bilo moguće u dovoljnoj meri umanjiti opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.³⁹ Panel je, dakle, dužan da

³⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 22-26 (gde se upućuje na desetu odluku o sudskom pritvoru, stavove 48-49).

³⁸ U pogledu obaveze da se uzmu u obzir „alternativne mere“, v. KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017 to the Specialist Chamber of the Constitutional Court Pursuant to Article 19(5) of Law No. 05/L-053 on Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017. prosleđenog Specijalizovanom veću Ustavnog suda u skladu sa članom 19(5) Zakona br. 05-L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanog tužilaštvu/ (u daljem tekstu: odluka o oceni ustavnosti od 26. aprila 2017), 26 april 2017, stav 114. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova*, stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], br. 5826/03, *Judgment*, 22. maj 2012, stav 140 *in fine*.

³⁹ Odluka o oceni ustavnosti od 26. aprila 2017, stav 114; KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of Amendments to the Rules of Procedure and Evidence Adopted*

razmotri i sve druge mere koje objektivno dolaze u obzir, a ne samo mere koje predlože Krasnićijeva odbrana ili tužilaštvo.⁴⁰

29. Kada je reč o opasnosti od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima, panel je u više navrata zauzeo sledeći stav:

- a) Ni uslovi koje je predlagala Krasnićijeva odbrana, ni dodatne mere iz člana 41(12) Zakona koje bi panel odredio *proprio motu*, ne mogu da u ovoj fazi postupka u dovoljnoj meri umanje postojeće opasnosti kada je u pitanju g. Krasnići.⁴¹
- b) Mere koje se primenjuju u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, uzete u celini: (i) strogo ograničavaju mogućnost zloupotrebe nenadziranih poseta ili komunikacije sa članovima porodice i odobrenim posetiocima, u cilju da se opasnost od ometanja postupka i od izvršenja novih krivičnih dela svede na minimum; i (ii) obezbeđuju kontrolisanu sredinu u kojoj je lakše otkriti odnosno sprečiti eventualnu povredu tajnosti.⁴²
- c) Jedino se u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća komunikacije u koje stupa

by the Plenary on 29 and 30 April 2020 /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2022, 22. maj 2020, stav 70. V. takođe ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], stav 140 *in fine*.

⁴⁰ Prva odluka po Seljimiyevoj žalbi na pritvor, stav 86; KSC-BC-2020-05, F00127, Pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention* /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/, 25. maj 2021, stav 24.

⁴¹ V. desetu odluku o sudskom pritvoru, stav 41; devetu odluku o sudskom pritvoru, stav 33; osmu odluku o sudskom pritvoru, stav 37; sedmu odluku o sudskom pritvoru, stav 38. V. takođe IA020/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Jakup Krasniqi's Appeal Against Decision on Periodic Review of Detention* /Odluka po žalbi Jakupa Krasnićija na odluku o redovnom preispitivanju mere pritvora/ (u daljem tekstu: četvrta odluka po Krasnićijevoj žalbi na pritvor), 2. avgust 2022, poverljivo, stav 39 (javna redigovana verzija odluke donesena je istog dana, IA020/F00005/RED).

⁴² V. desetu odluku o sudskom pritvoru, stav 41; devetu odluku o sudskom pritvoru, stav 33; osmu odluku o sudskom pritvoru, stav 37; sedmu odluku o sudskom pritvoru, stav 38. V. takođe IA016/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Jakup Krasniqi's Appeal Against Decision on Remanded Detention Review and Periodic Review of Detention* /Odluka po žalbi Jakupa Krasnićija na odluku o vraćenoj odluci o preispitivanju mere pritvora i odluci o redovnom preispitivanju mere pritvora/ (u daljem tekstu: treća odluka po Krasnićijevoj žalbi na pritvor), 25. mart 2022, poverljivo, stav 30 (javna redigovana verzija odluke donesena je istog dana, IA016/F00005/RED).

g. Krasnići mogu ograničiti tako da se u dovoljnoj meri umanju opasnost od ometanja postupka i od izvršenja novih krivičnih dela.⁴³

30. Kada je u pitanju g. Krasnići, panel ostaje pri mišljenju da se nikakvim dodatnim merama iz člana 41(12) Zakona koje bi panel naložio *proprio motu* ne mogu u ovoj fazi postupka postojeće opasnosti umanjiti u dovoljnoj meri, odnosno u meri koja odgovara uslovima u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća.

31. S obzirom na navedeno, panel je uveren u ispravnost svojih ranijih zaključaka, koje je sažeto izložio u stavu 29 ove odluke, i zaključuje da se opasnost od ometanja postupka i od ponovnog činjenja krivičnih dela u ovoj fazi postupka mogu efikasno kontrolisati samo ukoliko g. Krasnići ostane u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća. U datim okolnostima, panel zaključuje da, osim produženja pritvora g. Krasnićija, ne postoje druge mere kojima bi mogle adekvatno da se otklone opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona, bilo uopšte uzev ili tokom određenog vremenskog perioda.

C. OPRAVDANOST MERE PRITVORA

32. Tužilaštvo tvrdi da je, kada se svi faktori uzmu u obzir, mera pritvora određena g. Krasnićiju i dalje srazmerna.⁴⁴ U tom smislu, tužilaštvo se poziva na ranije zaključke panela u vezi sa sledećim tačkama: (i) g. Krasnići se tereti po deset tačaka optužnice za teška krivična dela međunarodnog karaktera, u kojima se navodi da je odigrao bitnu ulogu; (ii) ako bude osuđen, moguće je da će mu biti izrečena dugogodišnja kazna zatvora; (iii) postojeće opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona ne mogu se u dovoljnoj meri umanjiti primenom odgovarajućih alternativnih mera; (iv) predmet protiv g. Krasnićija je složen; (v) postoji praksa zastrašivanja svedoka, kao što je to već rečeno; i (vi) suđenje se i dalje odvija u

⁴³ V. desetu odluku o sudskom pritvoru, stav 41; devetu odluku o sudskom pritvoru, stav 34; osmu odluku o sudskom pritvoru, stav 38; sedmu odluku o sudskom pritvoru, stav 39.

⁴⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 27-30.

ovom predmetu.⁴⁵ Panel podseća da opravdanost produženja mere pritvora mora da se ocenjuje na osnovu činjenica u datom predmetu i osobenosti kojima se predmet odlikuje u trenutku kada vrši ocenjivanje⁴⁶. Po mišljenju panela, ovaj predmet se odlikuje sledećim osobenostima: (i) g. Krasnići se tereti po deset tačaka optužnice za teška krivična dela međunarodnog karaktera, u kojima se navodi da je odigrao bitnu ulogu;⁴⁷ (ii) ako bude osuđen, moguće je da će mu biti izrečena dugogodišnja kazna; (iii) postojeće opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona ne mogu se u dovoljnoj meri umanjiti uvođenjem odgovarajućih alternativnih mera;⁴⁸ (iv) predmet protiv g. Krasnićija je složen;⁴⁹ (v) postoji praksa zastrašivanja svedoka, kao što je to već rečeno; i (vi) suđenje je i dalje u toku.

33. S obzirom na te faktore, panel zaključuje da je produženje mere pritvora određene g. Krasnićiju za još dva meseca nužno i opravdano u konkretnim okolnostima predmeta.

34. Panel, međutim, napominje da je g. Krasnići već znatno vreme proveo u pritvoru i da će suđenje u ovom predmetu verovatno dugo trajati. Kao što je prethodno već istaknuto,⁵⁰ zbog toga i panel i strane u postupku treba naročito da imaju na umu potrebu da se suđenje odvija što ekspeditivnije. Panel će u svim fazama postupka nastaviti da prati da li je produženje mere pritvora nužno i opravdano.

⁴⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 28.

⁴⁶ Deseta odluka o sudskom pritvoru, stav 53; deveta odluka o sudskom pritvoru, stav 37; osma odluka o sudskom pritvoru, stav 42; sedma odluka o sudskom pritvoru, stav 43.

⁴⁷ F00999/A01, *Annex 1 to Submission of Confirmed Amended Indictment* /Prilog 1 uz podnesak kojim se dostavlja potvrđena optužnica/, 30. septembar 2022, poverljivo, stavovi 10-12, 32, 39-40, 44, 49, 53, 55-57, 176-177 (javna manje redigovana verzija zavedena je 27. februara 2023, F01323/A01).

⁴⁸ V. gore, stavove 27-31.

⁴⁹ V. npr. šestu odluku o sudskom pritvoru, stav 59; petu odluku o sudskom pritvoru, stav 58; četvrtu odluku o sudskom pritvoru, stav 81.

⁵⁰ V. npr. desetu odluku o sudskom pritvoru, stav 56; devetu odluku o sudskom pritvoru, stav 39; osmu odluku o sudskom pritvoru, stav 44; sedmu odluku o sudskom pritvoru, stav 46.

V. DISPOZITIV

35. Iz navedenih razloga, panel:

- a) **NALAŽE** produženje mere pritvora određene g. Krasnićiju; i
- b) **NALAŽE** tužilaštvu da dostavi izjašnjenje o sledećem preispitivanju mere pritvora određene g. Krasnićiju najkasnije u **sredu, 25. oktobra 2023. (u 16.00 časova)**, a svoja naredna pismena izjašnjenja u skladu sa vremenskim rokovima utvrđenim u pravilu 76 Pravilnika.

/potpis na originalu/

Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

Petak, 15. septembar 2023.

U Hagu, Holandija